

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 8 § i lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet ändras så att de prestationer och informationstjänster som grundar sig på trafikverkets

informationssystem framöver ska vara avgiftsfria.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2014.

MOTIVERING

1 Nuläge

Väg- och gatunätet (nedan *Digiroad*) är ett nationellt informationssystem som innehåller noggranna uppgifter om vägarnas och gatornas positioner i hela Finland och om dessa trafikleders centrala egenskaper (sammanlagt ca 483 000 km).

Genom informationstjänsten Digiroad får de som vidareförädlar data, de som producerar applikationer och tjänster och myndigheterna heltäckande och aktuell information som grund för både tjänster och planering.

Digiroad-projektet inleddes 2001 och systemet färdigställdes i december 2004. Lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet (991/2003, nedan *Digiroad-lagen*) trädde i kraft vid ingången av 2004 och den innehåller bestämmelser bl.a. om inrättandet och upprätthållandet av ett informationssystem samt om innehåll och administrering. Trafikverket svarar för upprätthållandet av Digiroad-informationen och för informationstjänsten. Förutom Trafikverket svarar också Lantmäteriverket och kommunerna för att material levereras till informationssystemet. Målet med det pågående projektet Digiroad2 är att reformera Digiroad-materialet

och de verktyg som används för redigering av materialet så att det ska vara enklare att hantera, redigera och distribuera.

I enlighet med 8 § i Digiroad-lagen tar Trafikverket ut en avgift för de prestationer och informationstjänster som lämnas ut ur Digiroad-systemet. Avgiftens storlek bestäms i 4 § i Kommunikationsministeriets förordning om Trafikverkets avgiftsbelagda prestationer (867/2012). För de prestationer och informationstjänster som lämnas ut tas det ut som avgift 70 euro per timme och ytterligare 20 euro för varje överföringsfil och 10 euro för varje framtagning. Utlämnandet av Digiroad-uppgifter har gett Trafikverket årliga intäkter på sammanlagt 20 000 euro.

Att göra offentligt informationsmaterial tillgängligt för återanvändning har lyfts fram som ett av spetsprojekten i regeringsprogrammet. Bakgrunden till detta är ett principbeslut av statsrådet från 2011 om tillgången till digitalt informationsmaterial från den offentliga sektorn. I enlighet med regeringsprogrammet öppnas datalager som producerats med offentliga medel så att de kan användas av medborgarna och företag. Målet är att det digitala informationsmaterial som den offentliga sektorn administrerar ska göras

tillgängligt för medborgarna, företag, organisationer och myndigheter samt för forskning och utbildning via informationsnät och i en form som gör det lätt att återanvända.

I syfte att fullfölja regeringsprogrammet inrättade kommunikationsministeriet en arbetsgrupp som ska klarlägga vilka åtgärder som främjar återanvändningen av information om trafik och kommunikation. I den slutrapport som kommunikationsministeriet publicerade våren 2013 (Kommunikationsministeriets publikationer 10/2013) föreslår arbetsgruppen att det ska bli en del av myndigheternas kontinuerliga verksamhet att tillgängliggöra information och främja användningen av den. Den huvudsakliga principen för utlämnande av information är framöver att informationen ska vara tillgänglig avgiftsfritt, att materialet ska vara maskinläsbart och att en licensmodell ska tillämpas för den offentliga förvaltningens data. Enligt arbetsgruppens åsikt är det i fråga om öppna datalager viktigt att satsa på material som har bedömts ha den största potentialen för återanvändning och som därigenom har den viktigaste samhällseliga genomslagskraften. Som en av de helheter som prioriterades föreslog arbetsgruppen att Digiroad-material ska lämnas ut avgiftsfritt.

2 Föreslagna ändringar

Det föreslås att lagen ändras så att de prestationer och informationstjänster som lämnas ut ur Trafikverkets informationssystem framöver inte ska vara avgiftsbelagda.

3 Propositionens konsekvenser

Som en följd av att utlämnandet av Digiroad-material blir avgiftsfritt minskar Trafikverkets inkomster med ca 20 000 euro per år, vilket dock har endast en ringa inverkan på ämbetsverkets ekonomi. När projektet Digiroad2 genomförs kan de som är intresserade av uppgifter i informationssystemet via en gränssnittstjänst själva ta fram de uppgifter

som de behöver, vilket frigör resurser vid Trafikverket för andra uppgifter.

Utvecklandet av Digiroad-informationen och den fria tillgången till den bedöms kunna ha en betydande positiv inverkan på verksamheten hos dem som vidareförädlar information, hos dem som producerar applikationer och tjänster och hos de myndigheter som nyttiggör informationen. Digiroad tillhandahåller rikligt med möjligheter för planering och optimering av rutter, logistikutveckling och reglering av trafiken, liksom också för andra tjänster, såsom produktion av geografiska applikationer och applikationer som baserar sig på mobil positionering.

Propositionen har inte några konsekvenser för Lantmäteriverket eller kommunerna, som levererar Digiroad-material.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet i samarbete med Trafikverket. Utlåtanden om utkastet till proposition begärdes av jord- och skogsbruksministeriet, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, Finlands Kommunförbund och Lantmäteriverket. Samtliga remissinstanser understödde propositionen. Kommunförbundet föreslog dessutom att kontakten mellan Digiroad-förvaltningen och kommunerna utvecklas med hjälp av gränssnittstjänster.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014. Vid samma tidpunkt träder kommunikationsministeriets förordning om Trafikverkets avgiftsbelagda prestationer för 2014 i kraft, där det inte längre bestäms om avgifter för utlämnande av uppgifter ur informationssystemet för väg- och gatunätet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 8 § i lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet (991/2003) 8 §, sådan den lyder i lag 1302/2009, som följer:

8 §

Avgiftsfrihet

_____ Denna lag träder i kraft den _____ 2014.

Avgift tas inte ut för prestationer och informationstjänster som grundar sig på informationssystemet för väg- och gatunätet.

Helsingfors den 10 oktober 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Bostads- och kommunikationsminister *Pia Viitanen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 8 § i lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 8 § i lagen om ett informationssystem för väg- och gatunätet (991/2003), sådant det lyder i lag 1302/2009, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Avgifter

Trafikverket tar ut en avgift för de prestationer och informationstjänster som lämnas ut från informationssystemet för väg- och gatunätet. Avgiftens storlek bestäms i enlighet med grunderna i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Trafikverket ska dock i fråga om lantmäteriverket och en kommun, som fullgör den i ett avtal angivna underhållsskyldigheten, avgiftsfritt lämna ut uppgifter som är avsedda för annat ändamål än kommersiellt bruk, förutsatt att uppgifterna gäller lantmäteriverkets eller kommunens egen bransch eller eget område. Samma rätt har samkommuner eller andra motsvarande kommunala samarbetsorgan.

Föreslagen lydelse

8 §

Avgiftsfrihet

Avgift tas inte ut för prestationer och informationstjänster som grundar sig på informationssystemet för väg- och gatunätet.

Denna lag träder i kraft den _____ 2014.